

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

УЗ ПРАВИЛНИК О ИЗДАВАЊУ ДОЗВОЛА

Регулаторна комисија за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине – ФЕРК овим образложењем објашњава правни и чињенични основ за доношење Правилника о издавању дозвола.

Образложење је израђено да би се омогућило јавности разумијевање правног основа који ФЕРК мора уважавати у поступку доношења општих аката којима се, на основу законског овлаштења, на општи начин уређују правни односи у циљу разрађивања и примјене појединих законских одредби у вези поступка издавања дозвола за обављање електроенергетских дјелатности, стицања статуса затвореног дистрибутивног система, издавања претходне сагласности за изградњу директног вода и издавања дозволе/лиценце за рад Оператору за обновљиве изворе енергије и ефикасну когенерацију, уз стални нагласак на осигурање транспарентности, ефикасности и економичности тог поступка.

I ПРАВНИ ОСНОВ

Закон о електричној енергији Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 60/23), Закон о кориштењу обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације („Службене новине Федерације БиХ“, број 82/23)

Чланом 14. став (1) Закона о електричној енергији Федерације Босне и Херцеговине прописано је да је дозвола за обављање електроенергетске дјелатности акт ФЕРК-а, којим се електроенергетски субјекат овлашћује да обавља одређену електроенергетску дјелатност. Чланом 25. закона прописано је да ФЕРК доноси правилник о издавању дозвола, којим се прописују критерији и поступак за издавање, измјене, пренос, обнову, поништење и одузимање дозвола, садржај захтјева и докази који се прилажу уз захтјев, период важења дозвола, садржај и услови дозвола, начин извјештавања, надгледање над обављањем дјелатности, вођење регистра издатих и одузетих дозвола и друга питања од важности за издавање дозвола.

Такође чланом 93. став (1) и став (2) Закона прописано је да је затворени дистрибутивни систем систем преко којег се електрична енергија дистрибуира на географски ограниченој индустријској зони, трговачкој зони или зони заједничких услуга, као и да ФЕРК одобрава статус затвореног дистрибутивног система на захтјев власника система ако су задовољени законом прописани технички и сигурносни слови, услови дистрибуције електричне енергије и услови прикључења крајњих купаца.

Осим наведеног, чланом 65. закона прописано је да произвођач електричне енергије и крајњи купац који немају могућност приступа мрежи могу изградити директни вод, уз претходно прибављену сагласност ФЕРК-а, те да произвођач може директним водом снабдијевати властите пословне објекте и објекте властите потрошње електране, уз претходно прибављену сагласност ФЕРК-а.

Чланом 8. став (4) Закона о кориштењу обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације, који се примјењује од 2.5.2024. године, прописано је када рад и пословање Оператора за обновљиве изворе енергије и ефикасну когенерацију регулише и надзире ФЕРК у складу са условима прописаним у дозволи/лиценци за рад, коју издаје ФЕРК.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРАВИЛНИКА

У циљу извршења своје надлежности, те цјеловитог регулисања ове области, ФЕРК је донио Правилник о издавању дозвола.

Област издавања дозвола до сада је регулисана Правилником за издавање дозвола („Службене новине Федерације БиХ“, број 2/17, 39/20, 82/21 и 1/23), који је донесен на основу ранијег Закона о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 и 61/22). Како је нови Закон о електричној енергији Федерације Босне и Херцеговине, на основу којег се доноси овај правилник, увео многе новине по питању врста дозвола, које се издају и у којим случајевима, кроз Правилник о издавању дозвола, ФЕРК је на свеобухватан и цјеловит начин разрадио законске одредбе које се односе на издавање дозвола, стицање статуса затвореног дистрибутивног система, што је предуслов за издавање дозволе за обављање дјелатности дистрибуције у затвореном дистрибутивном систему, те издавање претходне сагласности за изградњу директног вода и издавање дозволе/лиценце за рад Оператору за обновљиве изворе енергије и ефикасну когенерацију. При томе, ФЕРК се водио општим циљевима рада, прописаним Законом о енергији и регулацији енергетских дјелатности у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 60/23), као и циљевима, који су му постављени Законом о електричној енергији Федерације Босне и Херцеговине.

С обзиром на напријед наведено, ФЕРК се определијелио за регулисање ове материје као у Правилнику о издавању дозвола.

III ПРЕДМЕТ РАЗМАТРАЊА ПРАВИЛНИКА

Правилником о издавању дозвола прописани су критерији и поступак за издавање, обнову, измјену, пренос, одузимање и поништавање дозвола за обављање електроенергетских дјелатности и дозволе/лиценце за рад Оператора за обновљиве изворе енергије и ефикасну когенерацију, претходне сагласности за изградњу директног вода, те статуса затвореног дистрибутивног система, садржај захтјева и доказе који се прилажу уз захтјев, период важења дозвола, садржај и услове дозвола, начин извјештавања, надгледање над обављањем дјелатности и вођење регистра издатих и одузетих дозвола и претходних сагласности.

IV СВРХА ОБРАЗЛОЖЕЊА

Сврха Образложења је информисање јавности о чињеничним и правним основима Правилника о издавању дозвола.

С обзиром да је материја Правилника о издавању дозвола изузетно стручна и захтјевна, ФЕРК ће наставити пратити и анализирати ефекте примјене Правилника о издавању дозвола у процесу његове примјене.

V СПРОВЕДЕНЕ АКТИВНОСТИ ФЕРК-а

Нацрт Правилника о издавању дозвола ФЕРК је усвојио на VI редовној сједници одржаној 15.3.2024. године. Одржана сједница била је отворена за јавност, а обавјештење о одржавању сједнице објављено је 8.3.2024. године, на огласној табли ФЕРК-а и на службеној интернет страници ФЕРК-а.

Уз Нацрт правилника о издавању дозвола, ФЕРК је на истој сједници усвојио и текст Образложења уз овај нацрт и утврдио текст Обавјештења за јавност за прикупљање коментара и одржавање опште расправе. Обавјештење за јавност за прикупљање коментара и одржавање опште расправе објављено је на службеној интернет страници ФЕРК-а 18.3.2024. године. Нацрт правилника о издавању дозвола са Образложењем било је доступно јавности преко службене интернет странице ФЕРК-а, а могао се преузети и у сједишту ФЕРК-а. Рок за подношење писаних коментара истекао је 29.3.2024. године.

ФЕРК је одржао општу расправу о Нацрту правилника о издавању дозвола 27.3.2024. године, у Мостару, у просторијама ФЕРК-а, са почетком у 11:00 часова.

Усмене и писане коментаре дате на општој расправи на Нацрт правилника, ФЕРК је пажљиво размотрио и анализирао, а исти су са Извјештајем водитеља поступка објављени на службеној интернет страници ФЕРК-а. С обзиром да коментари нису били такве природе да захтијевају суштинску ревизију Нацрта правилника ради којих би се обновио поступак опште расправе, Приједлог Правилника о издавању дозвола стављен је на дневни ред IX редовне сједнице ФЕРК-а.